

*Výbor pro kulturu a vzdělávání
předsedkyně*

18.7.2023

Pan Johan Van Overtveldt
předseda
Rozpočtový výbor
BRUSEL

Věc: Stanovisko k průběžné zprávě výboru BUDG o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (COM(2023)0337 – C9-XXXX – 2023/0201R(APP))

Vážený pane předsedo,

Výbor pro kulturu a vzdělávání byl v rámci výše uvedeného postupu požádán o předložení stanoviska Vašemu výboru. Výbor se na své schůzi konané dne 28. června 2023 rozhodl toto stanovisko předat ve formě dopisu. Stanovisko přijal na schůzi konané dne 18. července¹.

S pozdravem

Sabine Verheyen

¹ Konečného hlasování se zúčastnili: Sabine Verheyen (předsedkyně a zpravodajka), Michaela Šojdrová (místopředsedkyně), Kizilyürek Niyazi, Dzhambazki Angel, Rooken Rob, Tarabella Marc, Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Pollák Peter, Zagorakis Theodoros, Zver Milan, Cicurel Ilana, Farreng Laurence, Joveva Irena, García Del Blanco Ibán, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Kammerevert Petra, Matic Predrag Fred, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano, Michels Martina, Franz Romeo, Marquardt Erik, Nienass Niklas, Anderson Chistine, Bocskor Andrea.

Vážený pane předsedo,

obracím se na Vás ve věci průběžné zprávy výboru BUDG o návrhu cílené revize VFR vypracované podle čl. 105 odst. 5 jednacího řádu v rámci příprav postupu souhlasu s *návrhem nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (2023/0337)*.

Výbor CULT nemohl vzhledem k velmi krátké lhůtě, která byla stanovena pro ostatní výbory, vypracovat formální stanovisko. Koordinátoři výboru CULT na schůzi konané dne 28. června proto rozhodli, že stanovisko bude vypracováno ve formě dopisu, v němž výbor uvede základní postoj k uvedenému tématu, zejména k vytvoření nového zvláštního nástroje k řešení dopadu rostoucích výpůjčních nákladů na evropský nástroj na podporu oživení (NGEU).

Výbor CULT tuto záležitost projednal na schůzi konané dne 18. července 2023. Výbor se dále na této schůzi rozhodl vyzvat Rozpočtový výbor jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil níže uvedené návrhy.

1. zdůrazňuje, že vážné nepředvídatelné světové události, k nimž došlo od přijetí nařízení o VFR na období 2021–2027 v roce 2020, zejména pandemie onemocnění COVID-19 a útočná válka Ruska proti Ukrajině, vytvářejí na rozpočet EU značný tlak, především kvůli dodatečným nepředpokládaným výdajům na přijatá protipatření na úrovni EU, stejně jako rostoucí úrokové sazby a inflace, takže rozpočet EU přestává sloužit svému účelu;
2. je mimořádně znepokojen tím, že v důsledku popsané situace a nešťastného rozhodnutí zahrnout náklady na financování nástroje NextGenerationEU, které jsou ze své podstaty nepředvídatelné a pevně stanovené, do okruhu 2b je už nyní rozpětí tohoto okruhu prokazatelně nedostatečné k pokrytí skutečných výdajových potřeb v nadcházejících letech, přičemž již v roce 2024 lze očekávat možné negativní rozpětí ve výši 1 708,2 milionu EUR, pokud nebude stávající forma VFR upravena; poukazuje na to, že je tak znemožněno v řádně odůvodněných případech flexibilně navyšovat stávajícím úspěšným programům v okruhu 2b, jako je Erasmus+, Kreativní Evropa, Evropský sbor solidarity či Občané, rovnost, práva a hodnoty, přidělené rozpočtové prostředky a že jsou de facto předem vyloučeny nové iniciativy a přínosné pilotní projekty a přípravné akce, které testují inovativní strategie v oblastech, pro něž zatím neexistuje evropská legislativa;
3. poukazuje na to, že rozpočty programů Erasmus+ a Kreativní Evropa již byly částečně představeny do prvních let současného VFR, aby mohly být podpořeny osoby prchající před vojenským útokem Ruska na Ukrajinu a kulturní a kreativní odvětví, která se po pandemii COVID-19 ocitla v obtížné situaci, a že toto opatření může mít na tyto programy dopad na konci současného VFR;
4. s potěšením bere na vědomí návrh, aby byl mimo stropy VFR vytvořen zvláštní flexibilní mechanismus ve formě tematického evropského nástroje na podporu oživení (EURI), jehož náklady byly předběžně vyčísleny na 18,9 miliardy EUR a který by měl být ukončen na konci tohoto VFR; bere na vědomí, že tento nástroj by měl sloužit výlučně k financování nákladů nástroje NextGenerationEU, které překročí prahové hodnoty stanovené v revidovaném nařízení o VFR;

5. zdůrazňuje, že vytvoření nástroje EURI pomůže zachovat výdaje všech stěžejních programů EU v okruhu 2b, např. programu Erasmus+, a prioritních akcí v oblasti kulturní spolupráce, studijní mobility, výměnných pobytů mládeže a dobrovolnictví, občanské angažovanosti a budování demokracie;
6. vyzývá k rozsáhlejší revizi VFR, aby se zajistilo, že nové iniciativy v okruhu 2b, např. Nový evropský Bauhaus, nebudou mít dopad na financování jiných již podfinancovaných programů; zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus by měl být podporován i jinými příslušnými programy, aby se dosáhlo dodatečného dopadu; v této souvislosti znovu vyzývá Komisi, aby během revize VFR v polovině období změnila nařízení o programu Horizont Evropa tak, aby se vytvořila mise Nový evropský Bauhaus s prostředky ve výši 500 milionů EUR; znovu vyzývá Komisi, aby předložila návrh, který by z Nového evropského Bauhausu vytvořil v novém VFR nový samostatný program EU s novými zdroji a samostatnou rozpočtovou položkou;
7. naléhá na Radu, aby neprodleně přijala revizi VFR navrženou Evropskou komisí, včetně nového nástroje EURI; zastává názor, že nástroj EURI představuje udržitelné řešení rozpočtových výzev, které vyplývají z toho, že náklady na financování tohoto nástroje byly zahrnuty navzdory opakovaným výzvám Parlamentu do okruhu 2b a do stropů současného VFR; konstatuje, že prostředky z nástroje EURI budou uvolňovány postupem stanoveným v nařízení (EU, Euratom) 2020/2093 a v rámci ročního rozpočtového procesu, a to s plným ohledem na výsady rozpočtového orgánu;

Pevně doufáme, že výbor BUDG tyto body zahrne do své průběžné zprávy a bude se jimi řídit během budoucích jednání s Radou a Komisí o návrhu revize i během rozpočtového procesu pro rok 2024.

Předem děkuji za zvážení našich návrhů a přeji úspěch v těchto klíčových jednáních.

S pozdravem

Sabine Verheyen